

I SPANIEN

... Til denne Kirke hørte en gammel Kirkegaard i Amaniél, hvor Medlemmer af Skt. Martins Broderskab plejede at blive begravet. Senere bestemte Staten, at Kirkegaarden skulde nedlægges, og forbød, at flere blev begravet dér, eftersom den allerede var fuldt belagt. Mange, hvis Slægtninge var begravet dér, lod dem derfor grave op og flyttede dem til en anden Kirkegaard, for at de allesammen kunde hvile i samme Grav. Eftersom Onkel var Leder af Kirkegaardskontoret, kom Folk til ham for at faa Tilladelse til at grave deres Far eller Mor eller Bedstefar op og flytte dem andetsteds hen. Det var en meget dyr Historie, for saa snart man rørte ved et dødt Legeme, skulde alle have Penge. Der skulde betales Gebyrer til Staten, til Madrids Kommune, til begge Kirkegaardene, den, fra hvilken Liget blev fjernet, og den anden, hvor det saa skulde begraves, til San Martins Kirke, til det Sogn, hvor Slægtningene levede, til alle Sogne, gennem hvilken Kisten skulde passere; dertil kom saa Omkostningerne for selve Opgravningen, Honoraret til Lægen, der skulde overvære Gravens Aabning, og Prisen for det nye Gravsted. Paa denne Maade kostede det mere end et Tusind Duros eller fem Tusind Pesetas at faa flyttet et Lig.

Folk betalte op til fem Hundrede Pesetas til Onkel José, for at han skulde fremskynde Udstedelsen af de nødvendige Papirer. Han løb til Magistraten, til Kirkegaardene og til Klokkerkontorerne for dem og ordnede det hele.

Naar jeg ikke var i Skole, gik jeg somme Tider med hjem og lyttede til Samtalerne; mange af dem var højst besynderlige. De fleste Flytninger blev foretaget til San Isidro og San Lorenzo Kirkegaard. Paa San

Lorenzo Kirkegaarden var der en tyk og munter Kapellan, der hver Gang, vi kom, udbød: »Da' Pepe — naa, hvor mange nye Logerende bringer De mig i Dag?«...

... De Døde er hellige, og Kirkegaardenes Jord er hellig Jord. Paa San Martin Kirkegaarden var Familiegravens Vægge smuldreret, og Kisterne med Benene stak frem. Kapellanen og Kirkegaardsvogterne tog de raadne Brædder og brugte dem som Brænde. Ofte kastede de ogsaa Benene i Ilden, fordi de var saa ormædt, at de brændte som Træ. Men naar Folk havde faaet arrangeret, at en af de døde skulde graves op og flyttes til en anden Kirkegaard, iførte Præsten sig sit broderede Gevandt og tog Vievandskosten, og Graverne gravede med største Omhu for ikke at bryde Kisterne itu. De tog Knoglerne ud, lagde dem nænsomt paa et hvidt Lagen, Præsten talte paa Latin, og Sakristanen gav Svarene. Saa stænkede Præsten Vievand over Knoglerne, og de blev baaret af Sted for at blive begravet paa en anden Kirkegaard, ene og alene fordi den Familie, som dette særlige Lig tilhørte, havde Raad til at flytte det. De andre Lig var gode nok til Kakkellovnsbrænde, og Benene blev slaaget i Stykker med en Hammer, før de blev kastet i Flammerne. . . .

... Vi betalte for Begravelsen, fordi vi ikke vilde have, at hun skulde køres bort i Kommunens Lastvogn, viklet ind i et Lagen. Det var en Tredieklases Begravelse med to usle sorte Heste og en Kiste, der var smurt over med Kønrøg og havde en Bomuldsbort hængende langs med Laagets Kant. Rafael og jeg var de eneste i Følget. . .

Af Arturo Barea: Smedjen. Oversættelse ved Lotte Eskelund. København 1947